

SPORTIEF JAARVERSLAG 2018 Artistiek Zwemmen

Vlaamse Zwemfederatie vzw

Vlaamse Zwemfederatie vzw
Burg. Maenhautstraat 100-102
9820 Merelbeke

Tel: 09/220.53.87
info@zwemfed.be

INHOUDSTABEL

CIJFERGEGEVENS	3
CLUBS ARTISTIEK ZWEMMEN	3
SPORTERS	3
TRAINERS – OPLEIDINGEN EN BIJSCHOLINGEN	5
SPORTAANBOD COMPETITIE, RECREATIE, BREVETTENDAGEN	8
TALENTDETECTIE- EN ONTWIKKELING	8
JURYOPLEIDINGEN	10
WERKING VLAAMSE SPORTCOMMISSIE ARTISTIEK ZWEMMEN	11

Clubs Artistiek Zwemmen

Door het beperkt aantal clubs, hebben clubschommelingen veel effect op het totaal ledenaantal Artistiek Zwemmen. Geïnteresseerde beoefenaars moeten ook verre verplaatsingen doen om deze sport te beoefenen.

Aantal clubs Artistiek Zwemmen aangesloten bij VZF

Antwerpen	2	AZSC, RSCM
West-Vlaanderen	4	BZK, KVO, OK, SKF
Oost-Vlaanderen	2	DDZZ, ZNA
Limburg	3	SCB, ZCM, ADC
Vlaams-Brabant	3	WIOS, LAQUA, ATLZ

14

3 clubs zijn niet aangesloten bij de VZF:

- Dolfijntjes Koksijde
- EDRA Rekem - Gezinsportfederatie
- Aqua & Move Waterballet Gent

De VZF wil inzetten op **behoud van de huidige clubs en hun leden** en zal o.a. door de organisatie en aanwezigheid op een jaarvergadering met alle clubs een nauwere band proberen hebben met de clubs en vinger aan de pols houden als bepaalde clubs problemen hebben die hun voortbestaan hypothekeren.

Daarbij zal, met het ook op groei van de sport binnen de VZF, contact opgenomen worden met de 3 clubs die niet zijn aangesloten bij de VZF.

Een exacte registratie van het aantal recreatieve leden per club zal ook meer inzicht en gerichtere acties naar deze doelgroep mogelijk maken.

In 2019 willen we ook een project opstarten om nieuwe clubs/afdelingen Artistiek zwemmen op te richten.

Sporters

Los van de jaarlijkse kleine schommelingen, is er een continue stijging waar te nemen van het aantal competitiesporters artistiek zwemmen. In 2017 zagen we een lichte daling, maar deze is in 2018 weer gekeerd waardoor we binnen deze beleidsperiode een stijging van 3.1% kunnen waarnemen

Aantal competitiesporters artistiek zwemmen

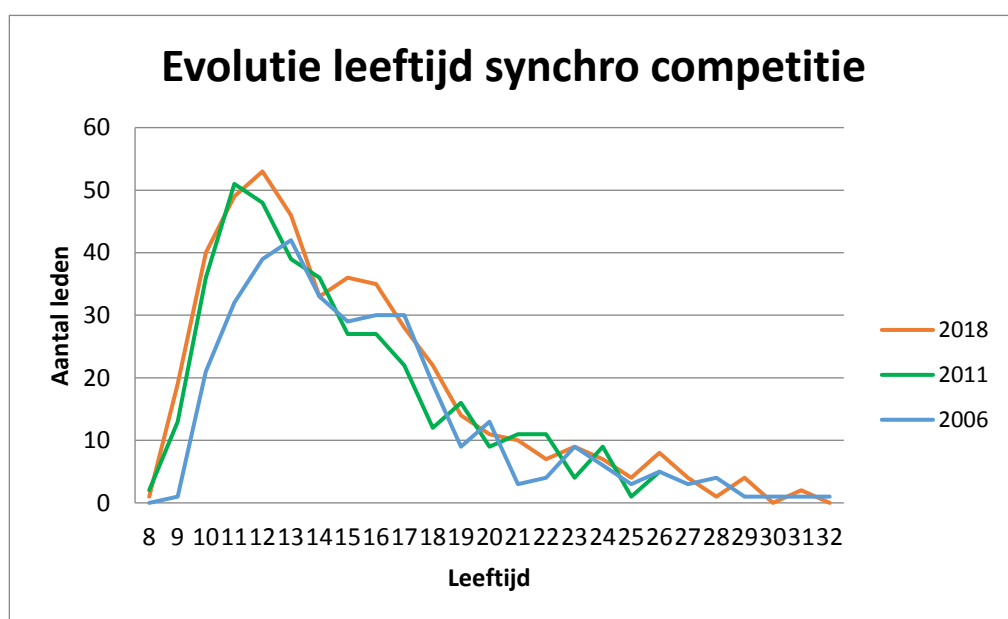
	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2016-2018	2005-2017	
Aantal	347	410	397	446	434	460	14	113	
% t.o.v. vorig jaar		6,1%	8,8%	-2,2%	12,3%	-2,7%	6,0%	3,1%	32,6%

Bij de invoering van verplichte competitiebrevetten 2015 zagen we even het aantal jonge zwemsters terugvallen, maar deze negatieve tendens is ondertussen terug gekeerd.

Het niet doorgaan van het VK senioren en masters in 2017&2018 speelt een rol in de daling van het aantal competitievergunningen bij senioren in deze beleidsperiode.

Jaarlijks zijn er schommelingen merkbaar binnen de leeftijdscategorieën. De schommelingen zijn te wijten door het beperkt aantal clubs en leden waardoor vb problemen in één club vaak direct weerslag heeft in het aantal competitieleiden. Daarom is het belangrijk op lange termijn de cijfers te bekijken. Dan zien we voornamelijk een toename van 8-12 jarigen.

	2006	2010	2015	2016	2017	2018	2016-2018		2006-2018	
8-10 jaar	22	58	33	39	36	60	21	54%	38	173%
11-12 jaar	71	91	71	87	92	102	15	17%	31	44%
13-14 jaar	75	75	82	87	76	79	-8	-9%	4	5%
15-16 jaar	59	58	73	82	75	71	-11	-13%	12	20%
17-18 jaar	49	36	33	43	55	50	7	16%	1	2%
19-24 jaar	44	49	62	63	51	58	-5	-8%	14	32%
> 25 jaar	42	42	43	45	49	41	-4	-9%	-1	-2%

Onderstaande grafiek toont ook duidelijk de dropout rond 12 jaar. Er dient nader onderzocht te worden of deze meisjes werkelijk stoppen of de stap zetten naar recreatief synchroonzwemmen of trainer worden (in geval van de senioren). Dergelijke cijfers kunnen momenteel nog niet accuraat en op een eenvoudige wijze uit het ledenbestand Assist worden gehaald. Het totaal aantal recreatieve leden wordt op +/- 350 geraamd. In 2019 willen we hiervan exactere cijfers kunnen geven.

Trainers – opleidingen en bijscholingen

OD6.1 Vanaf juli 2020 vertoont de gewogen gekwalificeerde trainersgraad een stijgende trend

Tot op heden kunnen we geen accurate gewogen gekwalificeerde trainersgraad per discipline uit Assisist halen. Je vindt cijfergegevens over deze sporttakoverschrijdende doelstelling onder het bestuurlijk jaarverslag.

Jaarlijks maken we een opleidingskalender op (A6.1.9) i.f.v. de vraag vanuit het veld.

De VZF probeert 2-jaarlijks een cursus initiator te organiseren om zo ook doorstroming te hebben naar de hogere niveaus, wat het niveau binnen de sport mee omhoog moet brengen.

In 2018 werd een **cursus initiator** én een cursus **instructeur B** ingericht. De cursus instructeur B stond al in 2016 ingepland, maar werd omwille van een gebrek aan kandidaten geannuleerd. Twaalf trainers schreven in voor de cursus in 2018, 11 zullen waarschijnlijk het diploma behalen. Zes hiervan gaven aan door te willen gaan tot **trainer B**.

We bekijken in 2019 of er na een volgende oproep nog meer kandidaten voor instructeur B om hiervan een nieuwe cursus op te starten of met de uitwerking van Trainer B aanvangen.

Aantal geplande en georganiseerde VTS opleidingen

Initiator AZ	1997	1999	2014	2014	2015	2016	2018	2019	2020
Aantal cursussen	1	1	1	1	0	1	1	0	1
Locatie	Hofstade	Hofstade	Hofstade	Aalst		Hofstade	Mechelen		Liedekerke
Aantal deelnemers			18	21		24	8		
Geïnteresseerden								1	

Instructeur B AZ	1997	1999	2014	2014	2015	2016	2018	2019	2020
Aantal cursussen					Geannuleerd		1		1?
Locatie							Liedekerke		
Aantal deelnemers							12		
Geïnteresseerden								3	

Trainer B AZ	1997	1999	2014	2014	2015	2016	2018	2019	2020
Aantal cursussen									1?
Geïnteresseerden								6	

In 2019 zullen er meer bijscholingen worden georganiseerd voor lesgevers recreatieve groepen, die zich richten naar ouders, sporters al dan niet met eigen ervaringen binnen het synchroonzwemmen, die willen assisteren bij trainingen. Hiermee krijgen ze een basis mee om beginnende en vooral recreatieve zwemsters mee te helpen lesgeven.

OD6.2 Vanaf juli 2020 vertoont het aantal bijgeschoolde trainers een stijgende trend

De VZF wil deze doelstelling realiseren via het systeem van Permanente Vorming. Trainers en lesgevers krijgen een erkenning voor de gevolgde bijscholingsuren en/of opleidingen en trachten we zo te motiveren om zich jaarlijks voldoende bij te scholen. Dit is ook gekoppeld aan het Jeugdfonds.

Alle info staat op [onze website](#)

Jaarlijks maakt de VZF een bijscholingskalender op (A6.2.3) o.b.v. de vraag binnen het veld.

Aantal Permanent Gevormde Trainers Artistiek Zwemmen

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Erkende recreatieve trainers (3u)		32	32
Erkende competitieve trainers (6u)		38	88
Totaal	<u>40</u>	<u>70</u>	<u>120</u>

Sinds 2017 is het aantal te volgen uren voor competitietrainers opgetrokken van 3u naar 6u. Lesgevers en trainers binnen deze sporttak vertonen steeds een hoge bijscholingsbereid. Gezien het aantal georganiseerde bijscholingen in 2017 en 2018 is opgetrokken, merken we een toename in het aantal permanent gevormde trainers artistiek zwemmen. In het najaar 2017 werden de FINA figuren gewijzigd (4-jaarlijks) en binnen deze context een bijscholing georganiseerd voor officials (verplicht) en trainers. De interesse was heel groot, mede door het inschakelen van een internationaal jurylid Jennifer Gray, waardoor hebben 88 trainers een erkenning gekregen als bijgeschoolde competitietrainer in het seizoen 2017-2018. Deze piek zullen we 4-jaarlijks zien. Dit seizoen, 2018-2019 verwachten we een daling, gezien werd beslist om minder bijscholingen te organiseren mits er ook een initiator én instructeur B cursus plaatsvond wat reeds veel tijd in beslag nam voor dezelfde mensen die ook cursist/docent/lesgever zijn. In de toekomst dienen we dit te vermijden en is het noodzakelijk, onafhankelijk van andere activiteiten, continuïteit in het bijscholingsaanbod in Vlaanderen te voorzien.

Aantal georganiseerde trainersbijscholingen door de VZF

	BIJSCHOLINGEN TRAINERS	Indicator	2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2019
A6.2.3	Bijscholingen	Bijscholingskalender			
	Themagerichte bijscholingen		3 / (3)	0 / (1)	1
	Bijscholing gekoppeld aan Talentdagen		2 / (2)	3 / (2)	2
	Bijscholing nieuwe figuren		2 / (2)	0 / (0)	1

Gepubliceerde bijscholingskalender 2018 en seizoen 2018-2019

ERKENDE TRAINERS BIJSCHOLINGEN	DATUM	ORGANISATIE	LOCATIE	ERKENDE UREN
Assistent Lesgever Synchroonzwemmen	14 & 15/04/2018	VZF	Kontich & Mechelen	12u
Talenttraining/Talentdag	21/05/2018	VZF	Hofstade	3u
Sport met Grenzen	3/apr/18	VZF	Heverlee	0u
	17/apr/18		Gent	
	25/apr/18		Wommelgem	
	22/mei/18		Genk	
	16/jun/18		Brugge	
Acrobatiek	3/06/2018	KNZB	Nieuw-Vennep (NL)	6u
Bijscholing bestuurders	8/09/2018	VZF	Antwerpen	0u
Swim Conference	08-09/09/2018	VZF	Antwerpen	afh. inschrijving
Technical Routines Juniors – Esther Jaumà	16/09/2018	FFBN	Loverval - Yernaux	6u
Workshops SuperSynchroDag	30/09/2018	KNZB	Hoofddorp	6u
Jury D	7/10/2018	VZF	Hofstade	3u
Talenttraining met Leonie Cornielje	4/11/2018	VZF	Hofstade	4u
Dag van de Trainer	15/12/2018	Sport Vlaanderen	Gent	6u
Talenttraining met Leonie Cornielje	16/12/2018	VZF	Hofstade	3u
Trainingen voor age 1, age 2 en junioren	28/12/2018	SportGROWtalent	Zeist (NL)	3u-6u
Swim Conference	8/06/2019	VZF	Antwerpen	
Talenttraining met Leonie Cornielje	10/06/2019	VZF	Mechelen	3u

In 2019 gaat bekeken worden om op trainers competitieniveau, workshops Artistiek Zwemmen op de Swimconference te brengen en zo een groter aanbod voor dit trainersniveau te creëren. Hierbij wordt mogelijks samengewerkt met FFBN

Sportaanbod competitie, recreatie, brevettdagen

OD8.1 Tegen september 2018 beschikt de VZF over een uitgeschreven sportmodel voor levenslange en brede zwemsportbeoefening.

Er wordt afgestapt van het uitschrijven van een sportmodel over de verschillende sporttakken heen (zie ook Bestuurlijk Jaarverslag). Er zal meer gekeken worden naar de specifieke noden per sporttak.

De VZF zorgt ervoor dat jaarlijks i.s.m. een wedstrijdkalender (A8.1.10) wordt opgemaakt. Buiten de competitiewedstrijden, wordt er jaarlijks ook een recreatieve wedstrijd ingepland

Aantal Wedstrijden

	2016	2017	2018
Vlaamse Kampioenschappen	4	3	3
Vlaamse Criteria	3	3	2
Belgische Kampioenschappen	5	5	5
Nederlandse Kampioenschappen	3	3	3
Provinciaal Kampioenschap	0	0	0
Recreameetings	1	1	1
Interclub			1
	16	15	15
Brevettendagen			5

Het Vlaams Kampioenschap Senioren en Masters is in 2017 niet doorgedaan omwille van te weinig deelnemers, in 2018 werd geen organisator gevonden. Ook in 2019 zal deze waarschijnlijk niet doorgaan. Het Vlaams Criterium Junioren werd afgelast omwille van de gewijzigde FINA regelgeving waarbij geen figuren meer gezwommen werden voor deze leeftijd.

De kalender 2020 wordt reeds in maart 2019 worden opgemaakt en verspreid naar de clubs. Binnen het Artistiek zwemmen wordt er op gebied van Talentontwikkeling geprobeerd om met FFBN op één lijn te werken, mogelijks zal hierbij ook de competitie worden herzien. Een LTAD moet hiervoor eerst worden opgemaakt.

Talentdetectie- en ontwikkeling

Alle informatie, programma vind je terug [op onze website](#).

Het talentdetectie en -ontwikkelingsprogramma (A8.1.8) situeert zich op 3 niveaus:

1) Talenten 8-11 jarigen

Voor de Talenten werden 3 contactmomenten georganiseerd, dat 2 testmomenten omvat en één training. De opvolging gebeurde in 2018 door Leonie Cornielje, ex-bondscoach van de KNZB. Clubtrainers worden verplicht om aanwezig te zijn, zo stroomt de kennis ook terug naar de clubs.

We merken dat er in de talentpool van 2018 heel weinig talenten die effectief het niveau halen om door te stromen naar hogere groepen. Er moet nog veel meer op basistechniek worden gewerkt in de clubs. We zullen dit in 2019 nog meer benadrukken.

2) 12&U

Voor de “miniemen”-ploeg werd in 2018 een testdag, 4 trainingen en een 5-daagse stage georganiseerd, ter voorbereiding aan de internationale wedstrijd Flanders Open te Kortrijk. Deze internationale wedstrijd ging in 2018 niet door waardoor werd uitgeweken naar de Christmas Prize te Praag. Het 12U Team eindigde op een zeer verdienstelijke 12de plaats in een super sterk deelnemersveld in de categorie 15&U. Vanaf 2019 zal met deze groep enkel op techniek worden getraind in samenwerking met FFBN.

3) 15&U

Vanaf 2019 zal een programma worden opgesteld voor deze leeftijdsgroep ter voorbereiding van een nationale samenwerking in 2020 voor de 15&U. Met deze groep zal ook naar internationale wedstrijden worden gewerkt.

4) EJK team

Binnen het EJK-team worden enkel Vlaamse meisjes geselecteerd die talentvol zijn om de EJK limiet (duet) te halen. De VZF organiseerde in 2018 2 stages van 2 dagen, een maandelijkse gezamenlijke training en deelnamen aan één internationale competitie, in 2018 was dit de Swiss Youth. Maandelijks dienen de duetten ook samen te trainen in de club. Hierdoor kunnen de talenten in Vlaanderen frequenter en kwalitatiever trainen, zowel op techniek als duet, en houden we zo talenten gemotiveerd. Geen enkel Vlaams duet haalde in 2018 het EJK-limiet.

In september 2018 werd een samenwerking opgestart met de FFBN waarbij gewerkt wordt naar het behalen van het EJK-limiet met een Belgisch juniorenteam. Deze bestond in 2018 uit 7 Vlaamse en 7 Waalse zwemsters. De sportieve leiding wordt waargenomen door Laurence Lambremont (BRASS), de Griekse Zoi Voutyraki wordt hierbij betrokken. De Vlaamse trainers die de groep mee begeleiden zijn Jasmien Dumortier en Kimberly Vyncke (SKF).

Het programma omvat 3 trainingsweekends en tussenin maandelijkse trainingen. De wedstrijd waarop men tracht de limieten te behalen is de Swiss Youth begin mei 2019. Indien limiet behaald wordt deelgenomen aan het EJK te Praag in juni 2019

We trachten in 2019 een nauwe samenwerking te creëren tussen de verschillende partijen nl. FFBN-VZF – Center of Excellence. Dit laatste is een samenwerking tussen verschillende clubs voor deelname aan buitenlandse wedstrijden. De selectiewerking wordt op elkaar afgestemd. We willen de trainers maximaal betrekken om de clubs te sensibiliseren op jonge leeftijd meer op basistechnieken te trainen en de kwaliteit in de clubs mee omhoog te brengen. Het uitschrijven van een LTAD (Long Term Athlete Development) voor Artistiek Zwemmen in Vlaanderen en België is hierbij noodzakelijk.

OD8.2 Vanaf september 2020 zijn er voor alle sporttakken voldoende officials om competitie te garanderen

Het aantal officials binnen artistiek zwemmen is reeds jaren in stijgende lijn door het consequent organiseren van opleidingen op verschillende niveaus (A8.2.6.)

Evolutie aantal juryleden per niveau

	2006	2016	2017	2018	2016-2018	2006-2017	%
Totaal aantal	32	59	61	72	13	40	56%
Niveau A	10	7	7	7	0	-3	-43%
Niveau B	5	5	3	2	-3	-3	-150%
Niveau C	2	13	15	27	14	25	93%
Niveau D	15	34	36	36	2	21	58%

In 2018 waren er héél weinig deelnemers voor de jurycursus D. Er werd besloten deze toch door te laten gaan om continuïteit te bewaren. In 2018 hebben veel jury C hun examen afgelegd en ook geslaagd.

Overzicht geplande en georganiseerde jurycursussen synchro

	2016	2016	2016	2017	2018	2019	2020
Niveau	D	A	B	C	D	B	C of D
Aantal deelnemers	11	5	2	16	5	7*	
Gestopt	1	0	0	2	0		
Aantal geslaagd	9	4	1	13	3*		
% geslaagd	90%	80%	50%	93%	60%		
Evaluatie	7,5/10						

* nog niet definitief

Sinds september 2018 werd een systeem van kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie ingevoerd op basis waarvan juryleden kunnen degraderen van niveau. Eind 2018 werden de eerste degradaties doorgevoerd. Het niveau jury D Brevet werd gecreëerd zodat jury D toch kunnen blijven brevetten afnemen.

Degradaties op basis van jaarlijkse evaluatie

	2018
Kwantitatief	14
Kwalitatief	0

Er is één Fina jurylid die jaarlijks door de VZF uitgestuurd naar een EK/WK wedstrijd ter behoud van het FINA juryniveau. Sinds eind 2018 zijn deze ook verplicht een jaarlijks examen af te leggen. De VZF vindt het belangrijk dat minstens 1 jurylid internationale erkenning heeft en uitgestuurd wordt om de nodige expertise te hebben voor de eigen jurycursussen, evaluaties.

FINA jurylid G = Evi Van der Gucht

Nadat de kwalitatieve evaluaties zijn afgerond (mei 2019) zal een evaluatie volgen (A8.2.4). Waarschijnlijk zullen geen grote aanpassingen nodig zijn aan de opleidingen gezien deze continu, voor en na elke opleiding worden bijgestuurd o.b.v. evaluaties. Er zal wel gezocht worden naar een tweede persoon die de juryopleidingen en evaluaties mee zal helpen geven.

In 2019 wordt in het voorjaar een jury B georganiseerd en in het najaar D of C afhankelijk van het aantal kandidaten.

In 2018 bestond de **Vlaamse Sportcommissie Artistiek Zwemmen** uit 6 leden

- Babette Forsyth LSVZ – Voorzitter / Recreatief Artistiek Zwemmen
- Els Audenaert VZF – Secretaris
- Ingrid De Kimpe RSCM - Wedstrijden en Reglementen / afgevaardigde Nationale Sportcommissie
- Evi Van Der Gucht SCB - FINA Jury G / Jury opleidingen en evaluaties / afgevaardigde Nationale Sportcommissie
- Jasmien Dumortier SKF - Talentdetectie&ontwikkeling / Trainersopleidingen
- Sigrid Vergauwe BZK - Talentdetectie&ontwikkeling / Trainersopleidingen
- Marijke Neefs LAQUA – nieuw lid sinds maart 2018

Zij vergaderden 4x en hielden 1x een jaarvergadering met alle clubs

Per commissielid werd een domein aangewezen die zij mee opvolgen.

Alle informatie vind je up to date op [onze website](#)

Sporttechnische externe medewerkers

Vanuit de VZF zorgen we ervoor dat we minimum over één FINA jurylid beschikken om de nodige input te kunnen geven voor de eigen juryopleidingen, evaluaties e.d.

Het FINA jurylid moet de verplichte internationale bijscholingen (2-jaarlijks) volgen en per jaar op minimum één internationaal erkende wedstrijd fungeren om de status te behouden. Ook in 2018 voldeed Evi Van der Gucht aan deze verplichtingen.

In 2019 zal gekeken of de Sportcommissie nog verder zal worden uitgebreid met één of twee extra personen om zo de taken nog meer te verdelen. Ook zal iemand worden opgeleid als back-up voor Evi om de juryopleidingen en evaluaties mee te verzorgen. Dit kan al dan niet gecombineerd worden met de uitbreiding van de Sportcommissie. Er wordt ook nog nagegaan om de functie wedstrijdsecretaris verder te officialiseren zodat er een poule ontstaat van wedstrijdsecretarissen waarop beroep kan gedaan worden om wedstrijden te organiseren.